

УДК 14

Рибіна С. – ст. гр. БМмп-51

Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя

КОНФЛІКТИ ТА ПРОТЕСТИ В СУЧАСНОМУ ЗАХІДНОМУ СУСПІЛЬСТВІ (в контексті теорії Ю.Хабермаса)

Науковий керівник – Довгань А.О.

Серед соціально-філософських теорій, які пропонують методики визначення генези та класифікації конфліктної та протестної поведінки сучасного західного суспільства особливе місце належить критичній соціології Ю.Хабермаса. Він запропонував новий методологічний підхід до аналізу специфіки соціальних криз, паталогій та похідних від них конфліктів і протестів у повоєнному євроамериканському соціальному середовищі. Хабермасівська теорія соціальних криз та паталогій і похідних від них соціальних конфліктів та протестів розкривається через модель двох рівнів суспільства, згідно якої суспільство слід розглядати як «життєвий світ» і «система».

Життєвий світ у Ю.Хабермаса має декілька означень, серед яких важливим для розуміння конфліктів має: «життєвий світ як сфера практики та горизонтом очевидного знання, необхідного для координації дії людей та розв'язання конфліктних ситуацій. Ю.Хабермас не заперечує аналіз конфліктів як системних явищ та культурних явищ. Але він вважає, що джерелом соціальних криз та конфліктів є системне втручання в життєвий світ особи чи групи «медіумів» мовної комунікації.

Найчастіше ці нові конфлікти з'являються у сфері культурної репродукції суспільного життя, соціальної інтеграції та соціалізації людини. В економіці такі конфлікти періодично виникають між національними урядами та транснаціональними корпораціями, що веде до поступового ослаблення ролі держави як адміністративно-регламентуючого механізму вирішення конфліктів. Економічна криза 1998р. продемонструвала асиметрію між глобалізованою економічною активністю та локальним характером адміністративно-політичної підсистеми. Це привело до втрати віри у ринковий фундаменталізм як панацею вирішення усіляких соціальних конфліктів.

Отже хабермасівський підхід дозволяє побачити, що співвідношення між життєвим світом та системою буття суспільства тільки ускладнюється.